

dan Undersøgelse manglede Ministeren Bemyndigelse, thi saa kommer der et Privathæv eller en Avisartikkel, hvad det nu var for noget, fra en Bager i Sparkær, og i samme Øjeblik denne Bager skriver dette, viser det sig, at *han* har langt mere Magt og Myndighed end baade Finansudvalget og hele Rigsdagen — *saa* har pludselig den højtærede Minister Ret til at gribe ind, *saa* begynder han en Undersøgelse. Og den højtærede Minister sender da en Kontorchef ud paa en Undersøgelse, den samme Kontorchef, som jeg omtalte før, efter at han sammen med Ministeren havde stemplet det, der var sket, med Sprogets voldsomste Ord. Jeg synes, den højtærede Minister skulde tage sig en lille Smule i Agt. Jeg mindes noget om, at Sparkær var et Sted, hvor man sendte Københavnerne hen, naar der var noget i Vejen med dem, og det kan jo være, at det var saadan en eksporteret Københavner, der sad derovre og fortalte Ministeren dette; men i hvert Fald burde Ministeren, før han udtalte sig til „Nationaltidende“, have undersøgt Forholdene og ogsaa tænkt over, om ikke muligvis de haarde Ord, han udslyngede, ikke blot ramte Husmændene i Fjends Herred, men ogsaa alle dem indenfor vort Landbrug, der har været med til at gøre et Arbejde paa det faglige og økonomiske Omraade, hvad enten det saa er indenfor Landboforeningerne eller indenfor Husmandsforeningerne, og hvad enten det gælder Planteavl eller Husdyrbrug. De falder tilbage paa dem alle sammen. Og den Del af vor Presse, som ikke har Betingelser for at kunne dømme om disse Forhold, har brugt dem i allerhøjeste Grad, ja, selv den Del af Pressen, der havde Betingelser for at kunne bedømme Forholdene, nemlig Venstres Presse, har i højeste Grad brugt denne Affære. For en 25 Aar siden var der en Melodi, som gik over det ganske Land, og ganske særlig i Byerne blev den klimpret paa ethvert Klaver, det var den Gang Skjoldborg havde skrevet „En Stridsmand“. Da gik Indledningsdigtet til Dr. Torrids Musik over det ganske Land. Den Gang var det fint at være Husmand. Husmændene blev rost alle Steder, og gennem en Række af Aar var det jo i ganske særlig Grad den moderate Presse, der næsten skamroste Husmændene til enhver Tid. Hvad er det da, der er foregaaet siden? Der maa jo være foregaaet et eller andet, naar man nu pludselig indtager en ganske anden Holdning, for der er ingen Tvivl om, at netop paa Husmændene deroppe i Fjends Herred pas-

ser det ene af Versene i Skjoldborgs Sang saa ypperligt:

„Du rydder til Samfundet bredere Grund derude paa Lyngen og Sandet. Du vinder dig Ager hver Arbejdets Stund og lægger din Vinding til Landet. Men stille du øver din Dont og din Daad, hvor andre kun kender en Kugle til Raad, du krummer til Tag dine Næver.“

Netop paa disse Husmænd deroppe, som man har rettet den skarpe Kritik imod, passer Skjoldborgs Sang saa ypperligt den Dag i Dag. Det er dem, der hver eneste Dag pløjer sig ind, graver sig ind, borer sig ind i Lyngen og lægger Ager paa Ager til Samfundets Grund, og derfor skulde man synes, det var uforstaaeligt, at Angrebene netop kom fra den Side, der mere end nogen anden tidligere har skamroset de samme Husmænd. Men det er nu ikke saa helt uforstaaeligt. Det hænger nemlig sammen med hele den Rejsning, der er sket indenfor Husmandsbevægelsen, den Rejsning, der har givet sig Udslag i, at ca. 75 000 af de danske Husmænd i Dag er organiseret, organiseret med et maaltbevidst Arbejde for Øje, nemlig Arbejdet for at hæve deres Stand fagligt, økonomisk og social-politisk, for at sprede Oplysning. Saa længe man kun havde den fagøkonomiske Side for Øje og vilde nøjes med at slide paa Lodden uden at rette Ryggen og se ud over Markskellet, var det godt, men aldrig saa snart begynde Husmændene at se ud af deres egne Vinduer og se, at deres Interesser ikke faldt sammen med det store Landbrugs, men med Byarbejdernes, og at de passende kunde anvende paa sig Aakjærs Linier i hans Studentersang: „Fra Folket vi kommer, til Folket vi gaar“, at de gik fra Arbejderne ind til Arbejdet i Husmandshjemmene, men at deres Børn igen gik ud til Arbejderne, da Husmændene lærte, at deres Interesser i allerinderste Forstand faldt sammen med deres Kammeraters i Byerne, foregik der et Omslag i Venstres Presse. Saa kom Angrebene; det drejer sig her om socialdemokratiske Husmænd i Fjends Herred, der havde lært deres Stands Interesser at kende og handle derefter. Men det er ikke alene dem, men en hel Mængde andre, der rammes af den Beskyldning, Ministeren kommer med, og som andre paprer efter. Det er Folk indenfor Landboforeningerne og Husmandsforeningerne, for hvis private Hæderlighed den højtærede Minister selv sagde god i Fjor, Folk, hvis private Hæderlighed ganske sikkert ligger op til den, der er Statsministeren tilegnet. Men jeg synes ogsaa